

A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei 7.

KAPOSVÁR
2020

A kiadvány megjelenését támogatta – *Sponsored by:*

nka
Nemzeti Kulturális Alap
The National Cultural Fund (of Hungary)

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata – *Municipality of Kaposvár*

Szerkesztő – *Editor:*
JUHÁSZ MAGDOLNA

Szerkesztőbizottság – *Editorial Board:*
ÁBRAHÁM LEVENTE, HORVÁTH SZILVIA,
GÉGER MELINDA, JUHÁSZ MAGDOLNA, NÉMETH PÉTER GERGELY

Technikai szerkesztő és borítóterv – *Technical Editor and Cover Designer:*
MATUCZA FERENC

A tanulmányokat lektorálták – *Lectors:*
JUHÁSZ MAGDOLNA, PISZTORA ZSÓFIA, SÜTŐ ZOLTÁN,
ROSTA ISTVÁN, VARGA MÁTÉ

Minden jog fenntartva. A mű egyetlen részlete sem használható fel,
nem sokszorosítható és nem tárolható adathordozó rendszerben
a kiadó írásos engedélye nélkül!

*Neither this publication nor any part of it may be reproduced in any form or distributed
without the prior written permission of publisher!*

ISSN 2064-1966 (Print)
ISSN 2631-0376 (Online)

Kiadó – *Published by:*
RIPPL-RÓNAI MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM, KAPOSVÁR

Felelős kiadó – *Responsible Publisher:*
DR. ÁBRAHÁM LEVENTE megyeimúzeum-igazgató

Nyomdai munkák – *Printed by:*
Pethő Nyomda Kft., Kaposvár

A borítón – *Front cover:*
Ásatás a kaposvári vár területén – *Excavation at the Castle of Kaposvár*

A megjelent kötetek pdf-ben is elérhetők – *Published volumes are available online in pdf format:*
<http://www.smmi.hu/kiadvanyok/KRRMK.htm>

Jelen kiadvány a *Somogyi Múzeumok Közleményei* című sorozat jogutódja,
kötetei elérhetők pdf-ben: <http://www.smmi.hu/publikaciok/smk.html>

Tartalom / Contents

KEVEY BALÁZS: A Kerka-vidék gyertyános-tölgyesei (<i>Veronico montanae-Carpinetum</i> KEVEY 2015) <i>Oak-hornbeam forests in the Kerka valley (Veronico montanae-Carpinetum KEVEY 2015)</i>	5
DOMOKOS TAMÁS és PÁLL GERGELY BARNA: <i>Helix lucorum</i> Linnaeus 1758 (Mollusca: Gastropoda: Helicidae) elterjedése, héjalaktana Budapest XI. és XII. (Hegyvidék) kerületében <i>Distribution and shell morphology of Helix lucorum in Districts XI and XII, Budapest, Hungary</i>	27
ÁBRAHÁM LEVENTE: <i>The Börzsöny lacewing collection I. (Neuroptera: Osmylidae, Mantispidae, Hemerobiidae, Chrysopidae, Nemopteridae, Myrmeleontidae: Ascalaphinae)</i>	35
SCHMIDT PÉTER: A Deseda-tó környékének éjjeli nagylepke faunája (<i>Lepidoptera: Heterocera</i>) <i>The moth fauna of the Lake Deseda and its surroundings (Lepidoptera: Heterocera)</i>	55
KASZA FERENC: A Baláta-tó és madárvilága 2001 és 2018 között <i>The bird fauna of Lake Baláta between 2001–2018</i>	73
BONDÁR MÁRIA: Késő rézkori különleges temetkezések Balatonlelléről (Somogy megye) <i>Unusual burials of the Late Copper Age at Balatonlelle (County Somogy, Hungary)</i>	89
NÉMETH PÉTER GERGELY: Késő római telep Ordacsehi határában <i>Late Roman Settlement near Ordacsehi</i>	109
HARAG MÁTYÁS: Avar kori ásólapátok és ásóvasalások az avar kori szállásterületről <i>Shovels and spades with iron edges from the territory ruled by the Avars</i>	125
SZATLÓCZKI GÁBOR: <i>A nemzetségi szállásoktól a vármegyékig. Adalékok és párhuzamok Somogy megye 10–11. századi településtörténetéhez</i> <i>From clan seats to counties. Addition and parallels to the 10-11 C settlement history of Somogy county</i>	135
MOLNÁR ISTVÁN: A kaposvári vár <i>The Castle of Kaposvár</i>	151
KOC SIS EDIT és VARGA MÁTÉ: Kályhacsempék és kályhaszemek a kereki várból <i>Different types of stove tiles from the Kereki castle</i>	173
HONTI SZILVIA, M. ARADI CSILLA, BALOGH CSILLA, BELÉNYESY KÁROLY, GALLINA ZSOLT, GULYÁS GYÖNGYI, MOLNÁR ISTVÁN, NÉMETH PÉTER GERGELY, SOMOGYI KRISZTINA és VÉGH ANDRÁS: Régészeti kutatások Somogy megyében 2018–2019-ben <i>Archaeological Researches in County Somogy in 2018–2019 years</i>	183
GÁSPÁR FERENC: A Somogyvármegyei Berzsényi Irodalmi Társaság története 1904–1909 <i>The History of the Berzsényi Literary Society 1904–1909</i>	233
NAGY GÁBOR: „Kiugrás” az ismeretlenbe. Az 1944-ben Mezőcsokonya területén lezuhant angol szállító repülőgép és legénységének története <i>“Jump” into the unknown. The story of a British cargo plane and its’ crewmembers, crashed in Mezőcsokonya, Hungary in 1944</i>	251
HAUPTMAN GYÖNGYI: „Mi életfogytiglani, vagy rezsifogytiglani kényszermunkások vagyunk.” Emlékek az 1952. májusi nagyatádi kitelepítésről <i>„We are forced labourers with a life sentence or regime sentence.” Memories about the relocation in Nagyatád, May 1952</i>	267

VARGA ÉVA: Érdem és protokoll. Államfői kitüntetések a Rippl-Rónai Múzeumban <i>Merit and Protocol. Head of States' Medals in the Rippl-Rónai Museum</i>	283
BERZY PÉTER: A Szibenliszt Bélának készült kanászbalta <i>Swine Heard Axe titled to Bela Szibenliszt</i>	299
LANSZKI-SZÉLES GABRIELLA: Egyházi öltözékek, miseruhák Gölle és Kisgyalán községekben a 18–21. században <i>Church attire, mass chasuble in the villages of Gölle and Kisgyalán in the 18th-21st centuries</i>	305
LANSZKI-SZÉLES GABRIELLA: A Somogy megyei Kisgyalán faluközössége által kedvelt népdalok és magyar nóták az elmúlt száz esztendőben <i>Folk songs and Hungarian songs loved by the community of Kisgyalán in Somogy county (Hungary)</i>	321
GÉGER MELINDA: Az elveszett paradicsom. A vidéki táj és vidéki élet ábrázolása a somogyi képzőművészetben a 20. század első felében I. <i>The Lost Paradise. Representation of the Rural Landscape and Life in Somogy's Art in the First Half of the 20th Century, I.</i>	337
GYENES ZSOLT: „Szignál kultúra” – Látható hangzások <i>Signal Culture – Visual Acoustics</i>	351
KÖNYVISMERTETÉS	
GÁBOR OLIVÉR: Horváth Szilvia és Kiss Magdolna: Pannoniai fürdőkalauz	357